

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 10. 10. 1958, sp. zn. 1 Tz 232/58

Číslo: 1/1959

Právní věta:

Majetek tělovýchovných jednot je majetkem v socialistickém vlastnictví.

Poskytování neoprávněných peněžitých výhod hráčům oddílu kopané tělovýchovné jednoty z majetku tělovýchovné jednoty za účelem získání takových hráčů je třeba posuzovat jako rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 10.10.1958

Spisová značka: 1 Tz 232/58

Číslo rozhodnutí: 1

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Posouzení právní, Rozkrádání a poškozování majetku v socialistickém vlastnictví

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Městský prokurátor v Praze usnesením zastavil podle § 192 odst. 1 písm. c) tr. ř. trestní stíhání funkcionářů tělovýchovné jednoty závodu pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. b), c), odst. 3 tr. zák., kterého se měli obvinění dopustit podle obvinění, jež na ně bylo vzneseno vyšetřovatelem, různými machinacemi záležejícími v tom, že z peněz tělovýchovné jednoty poskytovali neoprávněně značné částky přesahující daleko 20.000 Kčs hráčům oddílu kopané. Tyto částky zúčtovali jednak pomocí fingoaných dokladů za různé práce, které nebyly vykonány, jednak si je opatřovali z černého fondu dotovaného zejména částkami získanými na falešné doklady z nehlášených zápasů. Městský prokurátor v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že vyšetřováním byly sice zjištěny uvedené machinace s majetkem tělovýchovné jednoty, podle jeho názoru však není u obviněných prokázána subjektivní stránka trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, poněvadž nebyla vyvrácena jejich obhajoba, že z uvedených machinací neměli osobní prospěch a že hráčům oddílu kopané poskytovali různé neoprávněné peněžní výhody jedině ve snaze vybudovat dobrý hráčský kolektiv a získat hráče, kteří by pozvedli úroveň oddílu kopané.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem zrušil usnesení městského prokurátora a tomuto prokurátoru nařídil, aby ve věci dále jednal a rozhodl.

Odůvodnění:

Stížnost pro porušení zákona v podstatě vytýká, že majetek TJ je majetkem v socialistickém vlastnictví, že za rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví jest pokládat každou protiprávní disposici z takového majetku, kterou se maří základní a podstatný účel svěřeného majetku a že obvinění jako funkcionáři TJ si po stránce subjektivní byli vědomi protiprávnosti svého jednání, což vyplývá zejména z toho, že příjmové položky černého fondu kryli fingovanými účetními doklady.

Napadeným usnesením městského prokurátora v Praze byl porušen zákon.

Především jest nutno přisvědčit stížnosti pro porušení zákona, že se nelze ztotožnit se závěry napadeného usnesení, že obvinění si nebyli po stránce subjektivní vědomi protiprávnosti svého jednání.

Socialistickými vlastníky jsou nejen stát a lidová družstva, ale i jiné subjekty, zejména dobrovolné organizace, které si lid vytváří k uplatňování svých demokratických práv. Podle čl. IV odst. 3 Ústavy 9. května 1948 takovými dobrovolnými organizacemi jsou i organizace tělovýchovné. Podle § 1 zák. č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, tělesná výchova jako významná složka kultury je v lidové demokracii neodlučitelnou součástí socialistické výchovy. Úkolem tělesné výchovy je především udržovat a zlepšovat zdraví lidu, zvyšovat jeho tělesnou zdatnost, pracovní výkonnost a brannou připravenost, vychovávat k odhodlanosti a statečnosti při obraně vlasti a jejího lidově demokratického zřízení v duchu socialistického vlastenectví a přispívat tak k boji za udržení světového míru. Podle § 3 cit. zák. představitelkou celého tělovýchovného hnutí je tělovýchovná organizace a její vrcholné orgány, zejména vytýčují jednotné zásady pro provádění veškeré tělesné výchovy, pečují o vědeckou a výzkumnou činnost v tělesné výchově, o výchovu tělovýchovných pracovníků a o plánovitou výstavbu a údržbu tělovýchovných zařízení. Podle § 4 cit. zák. orgány a organizace, které provádějí též tělesnou výchovu, jsou povinny dbát nahoře vytyčených jednotných zásad. Realizaci těchto vrcholných zásad tělovýchovného hnutí slouží též majetek tělovýchovných organizací.

Obviněným jako dlouholetým funkcionářům TJ byly shora vytyčené zásady pro práci tělovýchovné organizace známy a věděli též, že těmto cílům slouží i majetek tělovýchovné jednoty jejich závodu, která je pouze jednou ze složek tělovýchovné organizace a jednou z masových organizací na závodě. Obžalovaní si byli vědomi toho, že tělovýchovná organizace má povahu masových organizací, jejichž majetek je majetkem v socialistickém vlastnictví. Byli si tedy vědomi toho, že majetek TJ je majetkem v socialistickém vlastnictví. Pokud jde o obhajobu obviněných, že neměli v úmyslu poškozovat tělovýchovnou jednotu závodu, jest třeba uvážit, že obvinění jako dlouholetí funkcionáři TJ věděli, že vytvářením tzv. černého fondu, který sloužil ke korupci jednotlivých hráčů oddílu kopané, odnímají majetek TJ účelu uvedenému v §§ 1, 3 zák. č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, a že korupčním a protiprávním odměňováním jednotlivých hráčů oddílu kopané přímo narušují výchovu sportovců k uvědomělé kázi a k činorodému vlastenectví, podporující v nich přežitky z kapitalistického světa, kde sport pro sportovce i funkcionáře je pramenem neoprávněných zisků. Po stránce subjektivní byli si tedy obvinění vědomi toho, že vytvářením černého fondu, který sloužil k protiprávnímu odměňování hráčů oddílu kopané, odnímají majetek TJ svému základnímu a podstatnému účelu, a proto také kryli příjmové položky černého fondu fingovanými účetními doklady. Pokud tedy byla jednotlivým obviněným prokázána účast na vytváření černého fondu a na vyplácení protiprávních odměn hráčům oddílu kopané TJ v rozsahu uvedeném v usnesení vyšetřovatele o vznesení obvinění, naplnili znaky trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. b), c) event. též odst. 3 tr. zák., případně pomoci k tomuto trestnému činu. K okolnosti, že sami neměli z trestné činnosti osobní prospěch a že jednali pod vlivem nesprávného kapitalistického pojetí sportu, snažíce se pomocí protiprávních peněžitých odměn a jiných majetkových výhod posílit oddíl kopané TJ dobrými hráči a tím zvýšit i přitažlivost

obecenstva pro sportovní podniky oddílu kopané TJ, lze přihlédnout nejvýše při úvaze o druhu resp. výši trestu, kterým lze obviněné, pokud by jim byla trestná činnost prokázána, převychovat k dodržování pravidel socialistického soužití i na úseku sportovní činnosti.

Nesprávné závěry městského prokurátora o nedostatku subjektivní stránky trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví vedly pak k tomu, že se městský prokurátor nezabýval rozsahem trestné činnosti jednotlivých obviněných a jejich obhajobu pouze popisně uvedl v napadeném usnesení bez hodnocení, do jaké míry tuto obhajobu bere za prokázanou či vyvrácenou. Rovněž nehodnotil již provedené důkazy zejména výpovědi svědků, výsledky prověrky ministerstva státní kontroly a revizní komise TJ, vysvětlivky k této revizní zprávě a připojený písemný materiál.

Tím porušil zákon v ustanoveních § 2 odst. 7 tr. ř., podle kterého byl povinen náležitě objasnit všechny okolnosti významné pro rozhodnutí věci a § 147 písm. d) tr. ř., podle kterého byl povinen v odůvodnění svého rozhodnutí uvést skutečnosti, jež vzal za prokázané, důkazy, o něž opíral skutková zjištění, a úvahy, týkající se hodnocení provedených důkazů. Slovo „zpravidla“ v ustanovení § 147 písm. d) tr. ř. je nutno vykládat tak, že usnesení musí obsahovat odůvodnění v rozsahu tam naznačeném, pokud je to nutné pro přezkoumatelnost správnosti rozhodnutí. V souzeném případě je pak nepochybné, že tak závažné rozhodnutí městského prokurátora, jako je zastavení trestního stíhání, musí obsahovat odůvodnění v rozsahu uvedeném v ustanovení § 147 písm. d) tr. ř.